

Energisparåtgärder, tekniska stödtjänster

Stadsstyrelsens sektion för tekniska stödtjänster 10.10.2022 § 89
1325/02.02.02/2022

Beredare

Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774
fornamn.efternamn@pargas.fi

Åtgärder presenteras för Pargas stadsstyrelses tekniska sektion samt vidare till stadsstyrelsen för att spara el och energi. Med sparåtgärder fungerar staden som förebild för stadens invånare och företag, så att alla kan fås med att förbereda energibesparing.

Rysslands anfallskrig mot Ukraina och sanktionerna ökar priset på el och andra energiformer. I takt med att elpriset ökar och en eventuell elbrist hotar måste staden starta effektiva åtgärder för att minska elförbrukningen. Pargas deltar i el- och energibesparing genom att se över sin egen och sina koncernbolags verksamhet och uppmuntrar Pargasborna att spara el. Energibesparande åtgärder talar ofta om att spara el, men det är bra att vara medveten om att samma energikällor delvis används vid produktion av tex fjärrvärme, dvs sparåtgärder har betydelse även där.

Största förbrukarna inom Pargas stads regi är

- Stadens fastigheter och anläggningar
- Idrottsanläggningar
- Utebelysning

El- och värmekostnader beaktade.

De byggnader som ägs av Pargas stad har förbrukat cirka 7,2 gigawattimmar el per år, vilket har kostat nästan 1 miljon euro per år vid tidigare elpriser. Totalt har förbrukningen varit inklusive byggnader och annat ca 9...10 gigawattimmar/år. I Pargas har man i åratal vidtagit små men långsiktiga elbesparingsåtgärder och staden har haft som målsättning att minska elenergiförbrukningen/m²/år med 1,2 %, vilket även uppnåtts. Dessutom ska Pargas stads första klimat- och miljöprogram bli klart vid årsskiftet. Den snabba ökningen av elpriset ger staden både ett ekonomiskt och ett säkerhetspolitiskt incitament att påskynda elbesparingsåtgärderna ännu mer.

Man har utvecklat utomhusbelysningen målmedvetet under flera års tid för att vara mer energieffektiv. Energieffektiviteten i utomhusbelysningen har förbättrats genom att belysningsarmaturer och lampor sanerats till LED för cirka 30 000 euro årligen, för några år sedan var investeringsanslagen ca 200 000 euro. Ca 70 % av stadens 4 834 utomhuslampor har bytts ut mot LED-lampor, som är 3 358 till antalet. Energibesparande åtgärder de senaste åren har fokuserat på att ersätta högtrycksnatriumlampor mot lysdioder som förbrukar mindre el. Ca 35 % energibesparingar har uppnåtts sammanlagt under år 2019-2021 och ytterligare 10 % under år 2022 med utomhusbelysningsåtgärder.

Det kan vara utmanande att för gatubelysningen optimera och minska energiförbrukningen då energiförbrukningen är som högst i samhället, eftersom största behovet av belysning kan samfalla med denna tidpunkt. Skymningstiden kan däremot till exempel förlängas på morgonen och på eftermiddagen/kvällen. Genom att förkorta brinntiden för utomhusbelysning i hela staden med en halvtimme till en timme på morgonen och kvällarna kan man uppnå en

uppskattningsvis 5-15 % årlig energibesparing. Julbelysningen släcks inte. Belysningsnätet är inte byggt så att enbart leder för fotgängare och cyklister kan belysas, och belysningen av gatorna släckas. Prioritet behöver läggas på när skolbarnen går till skolorna på morgonen och majoriteten av arbetsplatstrafiken till fots och med cykel sker.

Stadens elavtal med Turku Energia tar slut senast i slutet av år 2025 eller före det med en uppsägningstid på 2 månader förutsatt att fastställda prissäkringar inte finns. Elavtalet är mycket förmånligt fram till 31.12.2022. Efter det gäller nya prissäkringar/priser, vilka delvis slås fast under hösten 2022. Överslagsmässigt kan man beskriva att i medeltal av den totala elkostnaden är ca 30 % skatter (omsättningsskatt och elskatt), ca 30 % överföring och ca 40 % elenergipris som innehåller även grundavgifter (grundavgiften stiger inte). Den del av elpriset som stigit kraftigt är själva elenergipriset, dvs höjningen påverkar endast en del (ca 30 %) av hela elkostnaden. Elpriser för våren 2023 eller år 2023 varierar mycket kraftigt, och med hjälp av konsulter har man tillsammans tagit fram en prissäkringsstrategi samt en beräkning/uppskattning att elenergidelen kan eventuellt vara ca 10...11 cent/kWh dyrare för Pargas stad än under år 2022.

Konkreta elbesparingsåtgärder

Pargas stad föreslås starta el- och energibesparingsåtgärder tisdagen den 1:a november. Bland annat föreslås följande åtgärder:

- Uppvärmningssystemen för lokaler i Pargas stad regleras på ett sådant sätt att man strävar efter att få rumstemperaturen så nära den nedre gränsen på +20 °C som möjligt enligt bostadshälsoförordningen
- Åtgärder genom tekniska utrustningen
- Åtgärder vid ishallen
- Offentliga bastun finns egentligen inte i stadens regi
- Omklädningsrummen på isbanorna kommer inte att värmas upp under skridskosäsongen 2022-2023
- Belysningsåtgärder på spån- och skidbanor och uteisplaner. Belysningen på dessa släcks en timme tidigare på kvällen.
- Tillverkningen av konstsnö behöver optimeras
- Bränslekonsumtionsåtgärder behöver övervägas
- Se separat bilaga

Denna undantagsordning gäller från 1 november 2022 till 30 april 2023.

Pargas stad kräver också att sina koncernbolag vidtar åtgärder för att spara el. Bolagen tillfrågas hur de är rustade för vinter- och elbesparingar, vilka besparingsåtgärder koncernbolagen kan vidta och hur de planerar sin elanvändning och att de ska bereda sig för möjliga elavbrott i vinter.

Stadens egna anställda får instruktioner i sitt dagliga arbete att ta hänsyn till elbesparande åtgärder och att ingripa i fall där man observerar något som förbrukar mer el än vad som är nödvändigt.

Elsparåtgärderna utformas så att säkerheten i staden inte försämras eller att förmågan att reagera i krissituationer inte äventyras.

Staden förbereder sig också på att tillgången på el kan komma att minska under vintern (reglering) och förbereder ytterligare åtgärder för att spara el.

Invånare och företag med och spara el

Det mesta av elen som används i Pargas används i hushåll och företag, dvs alla behöver vara med för att uppnå den mest betydande effekten av elbesparingsåtgärder.

Priset på el bestäms efter utbud och efterfrågan, dvs att minska elförbrukningen sänker priset på el inte bara för spararen själv, utan även för andra användare av samma elnät. Det är särskilt effektivt att spara el under högbelastningstider på morgonen och tidigt på kvällen (vardagar 8–10 och 16–18).

Det arbete som görs för klimatmålen kring uppvärmning och energianvändning har varit en nyttig förberedelse inför nuläget.

Energispartips för hushåll och företag

Att använda el på natten är motiverat för hushållssysslor som även kan utföras på natten, så att man kan dra nytta av billig nattel. Hushållsarbete som orsakar buller eller på annat sätt stör grannarna ska dock inte nödvändigtvis utföras nattetid.

Många har redan gjort betydande lösningar för att spara energi. Du kan minska din egen energiförbrukning ytterligare med till exempel följande åtgärder:

<https://www.turkuenergia.fi/kotitaloudet/energiansaastovinkit/>

<https://valonia.fi/uutinen/energianeuvonnan-syksy/>

<https://www.pargasfjarrvarme.fi/>

Kompletterande material	Preliminär åtgärdslista för energibesparingar gällande fastigheter
Föredragande	Teknisk chef Jonas Nylund, tfn 050 428 3774 fornamn.efternamn@pargas.fi
Beslutsförslag	Sektionen tar del av och diskuterar ärendet samt konstaterar att ett slutligt åtgärdsförslag formuleras till stadsstyrelsens behandling.
Beslut	Förslaget godkändes.
Delgivning	Efter slutligt beslut: Ekonomichef PP, stadsdirektör PN, samhällsingenjör MJ, vattentjänstchef MR, Fjärrvärme VD RvS, VÅHH VD, PIUG VD, fastighetschef SP, utbildningschef UL